

รายงานการประชุม
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม
ครั้งที่ 2/2546
วันศุกร์ที่ 14 กุมภาพันธ์ 2546 เวลา 17.00 น.
ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ชั้น 3

กรรมการผู้มาประชุม

1. นายชำนาญรงค์	ประกอบบุญ	รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
2. นายชัยโรจน์	มีแดง	ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาและส่งเสริม
การบริหารราชการจังหวัด
(แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย)	กรรมการ
3. นายเรืองศักดิ์	โหมะครรชิต	ผู้ตรวจการอุตสาหกรรม
(แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม)	กรรมการ
4. นายสารกิจ	ถวิลประวัต	รองอธิบดีกรมปศุสัตว์
(แทนอธิบดีกรมปศุสัตว์)	กรรมการ
5. นายไพโรจน์	วรรณสาย	รองอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
(แทนอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ)	กรรมการ
6. นายบุญเกิด	บุตกะ	เศรษฐกร 9 ชช.
(แทนเลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร)	กรรมการ
7. นายโสภณ	รุ่งเรืองผล	นิติกร 9 ชช.
(แทนอธิบดีกรมธนารักษ์)	กรรมการ
8. นายวิฑูรย์	ชลาชนาวิน	ผู้อำนวยการส่วนปลูกป่าในที่ของรัฐ
(แทนอธิบดีกรมป่าไม้)	กรรมการ
9. นายชาย	พานิชพรพันธุ์	ผู้อำนวยการส่วนระบบการปกครองท้องถิ่น
(แทนอธิบดีกรมการปกครอง)	กรรมการ

10. นายอรรถ	อินทลักษณ์	ผู้อำนวยการกองพัฒนาการเกษตร พื้นที่เฉพาะ (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร)	กรรมการ
11. นายกมลასน์	หรรวรรชนะ	ผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานและ ส่งเสริมการรังวัด (แทนอธิบดีกรมที่ดิน)	กรรมการ
12. นายถาวร	ทองย้อย	นิติกร 8ว รักษาการแทนผู้อำนวยการ สำนักบริหารจัดการด้านการประมง (แทนอธิบดีกรมประมง)	กรรมการ
13. นายสุธี	ศรีเอี่ยมสะอาด	นิติกร 8ว กองกฎหมายและที่ดิน (แทนอธิบดีกรมชลประทาน)	กรรมการ
14. นางชุสม	รัตนนิตย์	หัวหน้ากลุ่มงานแผนงานและงบประมาณ (แทนอธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน)	กรรมการ
15. นายเผด็จ	สีจันทร์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8ว (แทนอธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง)	กรรมการ
16. นายอรุณ	เลิศวิไลย์	รองผู้อำนวยการฝ่ายสินเชื่อ (แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร)	กรรมการ
17. นายวิภูพัฒน์	สถิตยुทธการ	หัวหน้าฝ่ายสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน (แทนอธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน)	กรรมการ
18. นางสุนทรียา	สุขกัน	นักวิชาการสหกรณ์ 7 (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์)	กรรมการ
19. นายถวัลย์	พงษ์ชนะ	เจ้าหน้าที่ส่งเสริมอุตสาหกรรม 7 (แทนอธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม)	กรรมการ
20. นายปราโมทย์	น้อยใจบุญ	ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่ม เกษตรกรแห่งประเทศไทย	กรรมการ
21. นายอารมย์	จำคมกุล	ผู้ทรงคุณวุฒิ	กรรมการ

22. นางศุภศิริ โพธิ์แมนกุล	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
23. นายปรีชา ทองอยู่	ผู้แทนเกษตรกร	กรรมการ
24. นายวรเวทย์ ชำรงชัยลักษณ์	ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
	รักษาราชการแทนเลขาธิการ ส.ป.ก.	และเลขานุการ

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	คิตราชากร
2. ปลัดกระทรวงพาณิชย์	คิตราชากร
3. อธิบดีกรมบัญชีกลาง	คิตราชากร
4. ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	คิตราชากร
5. ประธานชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย	คิตราชากร
6. นายพชร บุติธรรมดำรง ผู้ทรงคุณวุฒิ	คิตราชากร
7. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์ ผู้ทรงคุณวุฒิ	
8. นายสุรศักดิ์ ชัยฤกษ์	ผู้แทนเกษตรกร
9. นายสำรวย มีสมชัย	ผู้แทนเกษตรกร
10. นายบุญเลิศ จงธรรม	ผู้แทนเกษตรกร
11. นางเสกทอง มากนวล	ผู้แทนเกษตรกร

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายไพโรจน์ โลกนิยม	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมายปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
2. นายวิจิน โสคติกุล	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการ
สำนักบริหารกองทุน ส.ป.ก.
3. นายวีระชัย นาควิบูลย์วงศ์	รักษาราชการแทนผู้อำนวยการกองแผนงาน ส.ป.ก.
4. นางวิภาภรณ์ ทิพนานนท์	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน ส.ป.ก.
5. นายสายัณต์ ธนรัตน์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 7 ว ปฏิบัติหน้าที่
ผู้อำนวยการส่วนแผนการปฏิรูปที่ดิน ส.ป.ก.
6. นายสมพร ภูพัฒน์วิบูลย์	นิติกร 7ว ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนจัดที่ดิน
7. นายชำนาญ สุขจำ	ผู้อำนวยการกองสินเชื่อ 1 ธ.ก.ส.
8. นายวันชัย ศิริวัฒนะตระกูล	ผู้ช่วยผู้อำนวยการกองทุนที่ดิน

9. นายฉัตรชัย นภาพรรณสกุล	เจ้าหน้าที่ ร.ก.ส.
10. นายปรีชา เกตุสำเภา	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน 8
ช่วยราชการห้องรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
11. นายสรศักดิ์ โสตกิทยพันธ์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดตรัง
12. นายประสิทธิ์ บางซวด	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดอำนาจเจริญ
13. นายวิภาค ภัทรเขต	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดฉะเชิงเทรา
14. นายดุสิต บุญพิทักษ์	ปฏิรูปที่ดินจังหวัดสระบุรี
15. นางนิตย์ นาครัตน์	เจ้าหน้าที่กรมการพัฒนาชุมชน
16. นายประจักษ์ นะวงศ์	เจ้าหน้าที่กระทรวงมหาดไทย
17. นายมาโนช แม่นอินทร์	เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
18. น.ส.เบญจวรรณ ชูไฟ	เจ้าหน้าที่กรมส่งเสริมสหกรณ์
19. นายอนุชา จันทา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.สุรินทร์
20. นางสมพร ทองทั่ว	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.อำนาจเจริญ
21. นายอดุลย์ จ้อยสำเภา	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.ฉะเชิงเทรา
22. นางพัชรรัตน์ มณีวงศ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
23. นางเปรมจิต สังขพงษ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
24. นายกมล ศักดิ์ประสิทธิ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
25. นายอริราช ศรีเสาวลักษณ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
26. นางศรีประไพ เลิศวิริยจิตต์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
27. นายองอาจ มังกรานนท์ชัย	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
28. นางลักขณา วรวิวัฒน์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
29. นายชนพัฒน์ อำไพ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
30. น.ส.สุรีย์ สุวรรณานุช	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
31. นางทิพวรรณ เคาวางกูร	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
32. นางวรวัลย์ โทวนิชย์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
33. นายกระแส จันทรงยี	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
34. นายชนพล หงษ์ศิริรัตน์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

35. น.ส.เนตรนุช	กุลศิริพฤกษ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
36. นายธีระ	พงษ์เจริญ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
37. น.ส.สุรางค์	ผลประเสริฐ	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
38. นายธีระ	สิทธิธรรม	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
39. นายปรีชา	ลิมถวิล	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
40. น.ส.ศิริลักษณ์	โกวิทวิสิทธิ์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
41. นางสุภาพรรณ	สิทธิเสรีชน	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
42. นายบุญยิ่ง	วันยิ่ง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
43. นางชวนชื่น	แวสว่าง	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
44. นายทศพล	ไทรพัฒน์	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.
45. นายเจียมวิจิตร	บัวชม	เจ้าหน้าที่ ส.ป.ก.

เริ่มประชุมเวลา 17.00 น.

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายชำนาญรงค์ ประกอบบุญ) แจ้งให้ที่ประชุมทราบว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประธานคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตัดการกิจ
มติคณะกรรมการ รับทราบและมีมติให้รองปลัดกระทรวงฯ ในฐานะผู้แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทำหน้าที่ประธานที่ประชุม

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

ครั้งที่ 1/2546 วันที่ 7 มกราคม 2546

ผู้แทนกรมธนารักษ์ขอแก้ไขถ้อยคำ ในรายงานการประชุม หน้า 26 บรรทัดที่ 2 จากตอนท้าย คำว่า “ธนารักษ์จังหวัดลำปาง” แก้ไขเป็น “จังหวัดลำปาง” และบรรทัดสุดท้าย คำว่า “ธนารักษ์จังหวัด” แก้ไขเป็น “จังหวัดลำปาง” ความนอกนั้นไม่มีการแก้ไข

มติคณะกรรมการ คณะกรรมการมีมติรับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ครั้งที่ 1/2546 เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2546 โดยให้แก้ไขถ้อยคำตามที่ผู้แทนกรมธนารักษ์ขอแก้ไข

3. นายยี แพทยากุล สัญญาเช่าซื้อที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดิน เลขที่ 15/2530 ในส่วนของโฉนดที่ดินเลขที่ 20979 และ 20983 เนื้อที่ที่ถูกแนวคลองส่งน้ำ จำนวน 4-1-39 ไร่ และ 2-2-52 ไร่ ตามลำดับ มีเนื้อที่รวม 6-3-91 ไร่ คิดเป็นเงินค่าทดแทน ที่ดินจำนวน 2,329,625 บาท (สองล้านสามแสนสองหมื่นเก้าพันหกร้อยยี่สิบห้าบาทถ้วน)
รายละเอียดการคำนวณตามตารางที่แนบในวาระการประชุม
มติคณะกรรมการ อนุมัติ

เรื่องที่ 3.9 การจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน ความเป็นมา

ข้อเท็จจริง และผลดำเนินการของ ส.ป.ก. เกี่ยวกับอำนาจตามกฎหมายในการ จัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูปที่ดิน

1. ที่ดินที่ ส.ป.ก. นำมาดำเนินการปฏิรูปที่ดินส่วนใหญ่เป็นที่ป่าสงวนแห่งชาติ เสื่อมโทรมที่กรมป่าไม้มอบให้ตามมติคณะรัฐมนตรี แต่มีราษฎรถือครองที่ดินเกือบเต็มพื้นที่ และ เนื่องจากการส่งมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติให้ ส.ป.ก. เป็นเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินจะมีลักษณะ เป็นผืนใหญ่จึงมีการใช้ประโยชน์ในที่ดินหลากหลาย กล่าวคือเป็นที่ดินเกษตรกรรมเป็นที่ตั้ง ชุมชนที่อยู่อาศัย ซึ่งมีชุมชนทั้งขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ เป็นที่ตั้งโรงเรียน วัด สถานที่ราชการ ฯลฯ เป็นต้น ซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของ ส.ป.ก. ตามกฎหมายที่จะต้องเข้าไปดำเนินการจัดการใช้ ประโยชน์ในที่ดินเหล่านี้ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

2. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ได้มีหนังสือที่ นร 0601/331 ลงวันที่ 8 พฤษภาคม 2539 แจ้งผลการพิจารณาโดยสรุปว่า ส.ป.ก. มีอำนาจจัดที่ดินชุมชนในเขตปฏิรูป ที่ดินได้ถ้าเป็นการจัดที่อยู่อาศัยตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตร กรรม พ.ศ. 2518 หรือเป็นการจัดที่ดินให้บุคคลใดเช่า เช่าซื้อ ซื้อ หรือเข้าทำประโยชน์ในกิจการ อื่นที่เป็นการสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ตามที่รัฐมนตรี ว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา ตามมาตรา 30 วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2532

3. เมื่อวันที่ 8 มีนาคม 2543 ได้มีการประชุมคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม(คปก.) ครั้งที่ 1/2543 ซึ่งที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้แก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเพิ่มเติมข้อ 1.5 กำหนดให้กิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับการเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกิจการนั้นต้องอยู่ในพื้นที่ คปก. กำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้โดยเฉพาะ และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 117 ตอนที่ 45 ลงวันที่ 6 มิถุนายน 2543 มีผลใช้บังคับตามกฎหมายแล้ว และอนุมัติหลักการให้ ส.ป.ก. จัดที่ดินชุมชนในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดินได้ทั้งนี้การจัดที่ดินชุมชนจะมีประเภทที่ดินที่ ส.ป.ก. จัดที่ดินให้ คือ

- 1) เป็นที่อยู่อาศัยให้แก่เกษตรกรที่ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน โดยจะได้รับหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์
- 2) จัดที่ดินให้แก่ผู้ประกอบการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ฯ ซึ่งเป็นกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความ เป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคมในเขตดำเนินการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งกิจการนั้น ต้องอยู่ในพื้นที่ที่คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมกำหนดให้เป็นพื้นที่เพื่อการนี้ โดยเฉพาะ

4. ส.ป.ก. ดำเนินการจัดที่ดินชุมชน ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินตามโครงการเงินกู้จากธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) ตามโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตในเขตปฏิรูปที่ดิน ตั้งแต่ปลายปี 2543 ถึง 2545 โดยมีขั้นตอนการจัดที่ดิน และผลการดำเนินงาน (รายละเอียดตามเอกสารที่แนบในวาระการประชุม)

5. คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม(คปก.) ครั้งที่ 8/2544 เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2544 โดยที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบอนุมัติหลักเกณฑ์ วิธีการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน 8 ข้อ ตามที่เสนอ โดยคณะกรรมการฯ มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมและให้ ส.ป.ก.ดำเนินการต่อไป ดังนี้

1. ให้ ส.ป.ก.ดำเนินการให้ชัดเจนเรื่องค่าเฉลี่ยพื้นที่เกษตรกรรมที่เหมาะสมต่อหน่วยพื้นที่ชุมชน
2. ให้กำหนดวิธีปฏิบัติให้ชัดเจนยิ่งขึ้นสำหรับเรื่อง คปก. มอบอำนาจให้ คปจ. ดำเนินการกรณี ดังนี้

2.1 การจัดที่ดินให้เกษตรกรอยู่อาศัยตามมาตรา 4 มอบอำนาจให้

คปจ. เป็นผู้พิจารณาจัดที่อยู่อาศัยให้เกษตรกรตามที่เสนอ

2.2 การจัดที่ดินให้เพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม คปจ. จะเป็นผู้พิจารณาในเรื่องนี้โดยตรงก่อนนำไปสู่การมอบอำนาจให้ คปจ.

3. หลักเกณฑ์ข้อ 6 เรื่องการให้สิทธิในที่ดินให้ดำเนินการดังนี้

3.1 การจัดที่ดินให้เกษตรกรอยู่อาศัย ตามมาตรา 4 ให้สิทธิอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินที่อยู่อาศัย (ส.ป.ก. 4 - 01ข)

3.2 การจัดที่ดินให้เพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้สิทธิโดยการให้เช่า

3.3 สำหรับการให้สิทธิโดยการให้เช่าซื้อให้แยกเป็นเรื่องเพื่อพิจารณาต่างหากโดยเฉพาะ

4. ให้ ส.ป.ก. นำเสนอโครงการนำร่องตามกรอบหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้แล้วให้ คปจ. พิจารณาให้ความเห็นชอบหรือความเห็นเพิ่มเติม ซึ่งจะเห็นภาพรวมของการจัดที่ดินชุมชนเพื่อเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานต่อไป

ข้อพิจารณา

จากมติ คปจ. ครั้งที่ 8/2544 ดังกล่าว ส.ป.ก. ได้ดำเนินการสำรวจศึกษาพื้นที่ชุมชนเพื่อจัดทำเป็นโครงการนำร่องตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร ดังกล่าวแล้ว โดยดำเนินการในชุมชนบ้านซับสนุ่น หมู่ที่ 1 และหมู่ที่ 13 ตำบลซับสนุ่น อำเภอมวกเหล็ก จังหวัดสระบุรี อยู่ในโครงการปฏิรูปที่ดิน ป่าท่าฤทธิ - ป่าท่าทองกลาง และป่าท่าพญากลาง ซึ่งเป็นชุมชนที่ ส.ป.ก. ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ไว้แล้วในโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตเสนอมาเพื่อพิจารณาตามกรอบหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ฯ กำหนด มีรายละเอียดข้อเท็จจริงของชุมชนบ้านซับสนุ่น สรุปได้ดังนี้ คือ

1. ขอบเขตพื้นที่ชุมชนมีเนื้อที่ 465 - 1 - 93 ไร่ มีผู้ถือครองที่ดินจำนวน (564 ราย 614 แปลง) โดยมีแปลงเกษตรกรรมอยู่โดยรอบเขตชุมชน
2. มีพื้นที่เกษตรกรรมในขอบเขตพื้นที่ชุมชน เนื้อที่ 139 - 3 - 39 ไร่ (20 ราย 31 แปลง)

3. มีผู้ครอบครองที่ดินในเขตชุมชนเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย รวมทั้งสิ้น
จำนวน 232 ราย 238 แปลง เนื้อที่ 145 - 3 - 71 ไร่ แบ่งเป็น

- เกษตรกรครอบครองที่ดินที่ได้รับ ส.ป.ก.4 - 01 แล้ว จำนวน 82 ราย
87 แปลง เนื้อที่ 43 - 2 - 60 ไร่

- เกษตรกรครอบครองที่ดินที่ยังไม่ได้รับ ส.ป.ก. 4 - 01 จำนวน 150 ราย
151 แปลง เนื้อที่ 72 - 2 - 22 ไร่

- ผู้ครอบครองที่ดินที่ขาดคุณสมบัติตามระเบียบ คปก.ว่าด้วยการหลักเกณฑ์
วิธีการและเงื่อนไขในการคัดเลือกเกษตรกรฯ จำนวน 63 ราย 63 แปลง เนื้อที่ 29 - 2 - 89 ไร่

4. มีผู้ครอบครองที่ดินในเขตชุมชนเพื่อประกอบกิจการที่เป็นการบริการ
หรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกรในด้านเศรษฐกิจและสังคม ตามประกาศฯ
ข้อ 1.5 จำนวน 68 ราย 77 แปลง เนื้อที่ 41 - 3 - 59 ไร่

5. มีผู้ครอบครองที่ดินในเขตชุมชนแต่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์ที่ดิน
จำนวน 164 ราย 187 แปลง เนื้อที่ 89 - 3 - 08 ไร่

6. ที่ดินประเภทอื่นๆ ที่ ส.ป.ก. สามารถจัดที่ดินได้ตามระเบียบหลักเกณฑ์
เฉพาะเรื่องที่มีอยู่แล้ว เช่น ระเบียบเกี่ยวกับการจัดที่ดินสาธารณะปโคค เช่น วัด โรงเรียน สถานี
อนามัยซึ่ง คปก. มอบอำนาจให้ ส.ป.ก. ดำเนินการจำนวน 4 ราย 4 แปลง เนื้อที่ 41 - 2 - 07 ไร่
ความเห็นของ ส.ป.ก.

ชุมชนบ้านซับสนุ่นเดิมเป็นพื้นที่ในเขตป่าสงวนแห่งชาติ (ป่าท่าอุทัย - ป่า
ลำทองหลวงและป่าลำพญากลาง) แต่เนื่องจากเกิดปัญหาราษฎรบุกรุก ถิ่นครองพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ
ดังกล่าว รัฐบาลจึงแก้ไขปัญหาโดยวิธีการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งได้ประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน
เพื่อเกษตรกรรม เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2520 และจัดที่ดินให้แก่เกษตรกร โดยมอบ ส.ป.ก.
4 - 01 ไปแล้ว 6,750 แปลง เนื้อที่ 140,233 ไร่ มีชุมชนต่างๆ อยู่ในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินจำนวน
35 ชุมชน 2,284 ครัวเรือน ซึ่งมีชุมชนบ้านซับสนุ่นรวมอยู่ด้วย ซึ่งคิดค่าเฉลี่ยพื้นที่เกษตรกรรม
ต่อหน่วยชุมชนได้ประมาณ 4,000 ไร่ ต่อ 1 หน่วยชุมชน ชุมชนบ้านซับสนุ่นมีขอบเขต
พื้นที่ชุมชนประมาณ 465 - 1 - 93 ไร่ เป็นชุมชนที่ราษฎรไม่มีเอกสารสิทธิในที่ดิน ซึ่งหาก
ได้ดำเนินการจัดที่ดินชุมชน ตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายปฏิรูปที่ดินแล้ว จะสามารถแก้ไข
ปัญหาดังกล่าวได้ โดยจัดที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัยให้แก่เกษตรกรที่ได้รับสิทธิจากการปฏิรูปที่ดิน
แล้ว และจัดที่ดินเพื่อใช้ประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5

ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นกิจการที่เป็นการบริการหรือเกี่ยวข้องกับความเป็นอยู่ของเกษตรกร ในด้านเศรษฐกิจและสังคม ตลอดจนจัดที่ดินประเภทอื่น ๆ

ดังนั้น เพื่อให้สามารถดำเนินการจัดที่ดินชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเร่งรัดการจัดที่ดินให้เป็นไปตามแผนงาน ส.ป.ก. เห็นควรกำหนดแนวทางในการจัดที่ดินชุมชนฯ ดังนี้

1. การมอบอำนาจของ คปก. ให้ คปจ. สามารถพิจารณากำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตาม ข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยปัจจุบันอำนาจการกำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในแต่ละชุมชนแต่ละพื้นที่เป็นอำนาจของ คปก. ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินงานจัดที่ดินชุมชน สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ คล่องตัว ประกอบกับ คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินจังหวัด (คปจ.) ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และกรรมการประกอบด้วยหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ ในจังหวัดนั้น ๆ จะทราบข้อมูล สภาพปัญหาเหตุผลและความจำเป็นต่าง ๆ รวมทั้งแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ได้เป็นอย่างดี ส.ป.ก. จึงเห็นว่า หาก คปก. มอบอำนาจการกำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อประกอบกิจการดังกล่าว ให้ คปจ. เป็นผู้พิจารณากำหนดขอบเขตพื้นที่ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดินที่ คปก. ได้เห็นชอบเป็นกรอบแนวทางในการพิจารณาไว้แล้ว

2. การให้สิทธิอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินที่อยู่อาศัย (ส.ป.ก. 4 - 01 ข) และการจัดทำสัญญาเช่าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ เพื่อประกอบกิจการสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด.....(ส.ป.ก. 4 -118)

ตามที่ คปก. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 8 /2544 เห็นชอบอนุมัติหลักเกณฑ์วิธีการจัดที่ดินชุมชนในพื้นที่ปฏิรูปที่ดิน 8 ข้อ โดยคณะกรรมการฯ มีข้อคิดเห็นเพิ่มเติมและให้ ส.ป.ก.ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ข้อ 6 เรื่องการให้สิทธิในที่ดินนั้น ส.ป.ก. ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การจัดที่ดินให้เกษตรกรอยู่อาศัยตามมาตรา 4 เห็นควรให้สิทธิอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน ที่อยู่อาศัยตามข้อคิดเห็นของคณะกรรมการฯ สำหรับการจัดที่ดินให้เพื่อประกอบกิจการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่คณะกรรมการให้ข้อคิดเห็นว่าควรให้สิทธิโดยการให้เช่านั้น ส.ป.ก. มี

ความเห็นว่ารายนามผู้ประกอบการไม่ต้องการเช่าแต่ต้องการได้กรรมสิทธิ์ ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องตามขั้นตอนของโครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตที่ดำเนินการไว้แล้ว ในชั้นนี้ ส.ป.ก. เห็นควรพิจารณาให้สิทธิเข้าทำประโยชน์แก่ผู้ประกอบการฯ ดังกล่าวไปก่อนโดยได้รับการอนุญาตจาก คปจ. ทั้งนี้ให้จัดทำเป็นสัญญาเข้าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ เพื่อประกอบการพิจารณาสนับสนุน หรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด (ส.ป.ก. 4-118) ตามแบบที่กำหนดไว้แล้ว โดยยกเว้นค่าตอบแทน

คำขอ

1. มอบอำนาจให้ คปจ. กำหนดขอบเขตพื้นที่เพื่อประกอบการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
2. เห็นชอบแก้ไขหลักเกณฑ์ข้อ 6 เรื่องการให้สิทธิในที่ดินเป็นดังต่อไปนี้
 - 2.1 ให้สิทธิอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดินที่อยู่อาศัยแก่เกษตรกรตามมาตรา 4
 - 2.2 ให้สิทธิเข้าทำประโยชน์แก่ผู้ประกอบการที่เป็นการสนับสนุนการปฏิรูปที่ดิน ตามข้อ 1.5 ของประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยได้รับการอนุญาตจาก คปจ. ทั้งนี้ให้จัดทำเป็นสัญญาเข้าทำประโยชน์ในที่ดินหรืออสังหาริมทรัพย์ เพื่อประกอบการพิจารณาสนับสนุนหรือเกี่ยวเนื่องกับการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมในเขตปฏิรูปที่ดินจังหวัด..... (ส.ป.ก. 4-118) โดยยกเว้นค่าตอบแทน

ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านกฎหมายปฏิรูปที่ดินได้ชี้แจงเพิ่มเติมเกี่ยวกับถ้อยคำในเรื่องการยกเว้นค่าตอบแทนว่า ขณะนี้ ส.ป.ก.ขอเข้าไปจัดระเบียบชุมชนให้เสร็จเรียบร้อยก่อนโดยมอบให้จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการ เมื่อจัดระเบียบชุมชนเรียบร้อยแล้วต่อไป ส.ป.ก.จะพิจารณาเรื่องค่าตอบแทนอีกครั้งหนึ่ง จึงขอแก้ไขข้อความ “โดยยกเว้นค่าตอบแทน” เป็น “โดยยังไม่เรียกเก็บค่าตอบแทน”

มติคณะกรรมการ เห็นชอบตามเสนอในข้อ 1 และข้อ 2 และให้แก้ไขข้อความ “โดยยกเว้นค่าตอบแทน” เป็น “โดยยังไม่เรียกเก็บค่าตอบแทน”

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ 4.1 รายงานผลการโอนสิทธิและการตกทอดทางมรดกสิทธิการเข้าทำประโยชน์ในที่ดินตามมติคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

มติคณะกรรมการ รับทราบ

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องอื่น ๆ

ไม่มี

เลิกประชุมเวลา 19.00 น.

(นายวรเวทย์ ชาร์งชัยลักษณ์)

ผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รักษาราชการแทนเลขาธิการ

สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

กรรมการและเลขานุการ

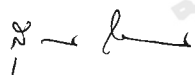
คณะกรรมการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

(นางพัชรต้น มณีวงศ์)

นิติกร 8ว

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นางสุภาพรณ สัทธิเสรีชน)

นิติกร 8ว

ผู้ตรวจรายงานการประชุม

(นายบุญยิ่ง วันยิ่ง)

นิติกร 7ว

ผู้ตรวจรายงานการประชุม